

У ЗОНЕ ПАВЫШАНАЙ НЕБЯСПЕКІ

Як працуе выбуховатэхнічны цэнтр унутраных войскаў МУС

Раз-пораз па вуліцах населеных пунктаў праязджаюць грузавікі, на кузавы якіх нанесена чырвоная паласа з вялікімі літарамі «Размініраванне». Гэта — транспарт, якім карыстаюцца сапёрна-піратэхнічныя групы ўнутраных войскаў Міністэрства ўнутраных спраў. Часцей за ўсё яны адпраўляюцца на выклікі, звязаныя з трыма падставамі — забытымі кімсьці рэчамі, паведамленнямі аб мініраванні аб'ектаў і небяспечнымі знаходкамі часоў мінулых войнаў, якія і дагэтуль падносяць нам зямля. Аператыўна-тэхнічны агляд месцаў масавых мерапрыемстваў таксама ўваходзіць у іх кампетэнцыю. Пра асаблівасці работы выбуховатэхнічнага цэнтра ўнутраных войскаў МУС мы гутарым з намеснікам начальніка ўстановаў Максімам КУЛЕМ.

— Зона нашай дзейнасці размежавана з тэрыторыяй адказнасці інжынерных войскаў Міністэрства абароны і рэгулюецца адпаведнай пастановай Савета Міністраў. Калі падсумаваць, то сапёрнымі работамі ў населеных пунктах займаемся мы. Адпаведна, усё, што ляжыць па-за іх межамі, — не наша поле дзеяння. Пры гэтым за апошнія 17 гадоў нашы спецыялісты аб'яшкодзілі амаль 36 тысяч выбухованебяспечных прадметаў. Лічыце, у сярэднім за кожны дзень — па 5-6 штук, — адзначае Максім Куль. — Год ад году колькасць знойдзеных намі і, адпаведна, знішчаных боепрыпасаў прыблізна аднолькавая. Але існуе прыкмета — калі зіма была снежная, то смяротна небяспечных знаходак будзе крыху больш. Як вада «выштурхоўвае» камяні на полі, так яна выносіць на паверхню і снарады.

Разам з тым было некалькі выпадкаў, калі задачы па праверцы тэрыторыі ставіліся менавіта ўнутраным войскам. Напрыклад, гэта адбывалася перад будаўніцтвам новай узлётна-пасадкай паласы ў аэрапорце. А аднойчы праз пасёлак Ураджайны, што знаходзіцца ў прысталіччы, пранёсся ўраган, што паваліў шмат дрэў. Падчас расчысткі мясцовасці былі знойдзены боепрыпасы. Выклікалі нас, мы іх аб'яшкодзілі. А заадно правярылі навакольную тэрыторыю, каб перадаць яе мясцоваму лясгасу ў цалкам бяспечным стане.

У мінулыя гады перыядычна паступалі паведамленні аб тым, што падчас земляных работ на будоўлі быў знойдзены чарговы боепрыпас. Вось толькі часам гэта аказваецца не паўнаважны снарад, а ўсяго толькі корпус ад яго. Датычыцца гэта нямецкай зброі. Тут згадваецца гісторыя пра тое, як на адным з ваенных заводаў Германіі была арганізавана антыфашысцкая група, у якую ўваходзілі рускія, французы, чэхі і немцы. Яна і арганізавала сабатаж, лозунг якога гучаў наступным чынам: «Чым

«Шэраг трэніровак праводзіцца ў месцах масавага знаходжання людзей, на стадыёнах. Зразумела, складана правесці заняткі адразу на ўсім чыгуначным вакзале ці тэрыторыі аэрапорта — усё ж гэта аб'екты, якія функцыянуюць пастаянна, 24 гадзіны на суткі. Але гэта неабходна для агульнай бяспекі».

павольней працуеш, тым хутчэй надыйдзе мір». Удзельнікі групы наўмысна псавалі складовыя часткі боепрыпасаў. Таму не выключана, што і ў нашы дні знаходзяцца такія «пасланні», якія, не выбухнуўшы, магчыма, выратавалі чыёсьці жыццё.

Гэтыя карпусы знішчаюцца падчас практычных заняткаў. Але калі снарад аказаўся сапраўдным, то падзеі адбываюцца па звыклым сцэнарыі — спачатку эвакуіруюцца людзі, пасля ачапляецца мясцовасць, зброю асцярожна грузяць у аўтамабіль і вывозяць на палігон.

— Што рабіць, калі корпус бомбы ці снарада ў такім стане, што яго немагчыма перавезці ў бяспечнае месца?

— З 2007 года, колькі я служу ва ўнутраных войсках, я не пры-

помню такіх выпадкаў. За адным выключэннем. У пачатку гэтага года ў Баранавічах мужчына падарваўся на боепрыпасе падчас яго разбору. Наша сапёрна-піратэхнічная група знайшла яшчэ адну адзінку зброі. Аднак гэта было не рэха вайны — аказалася, што мужчына прынёс іх з палігона. На

лёў прыйшлася на першыя пасляваенныя гады. Вельмі рэдка здараецца так, што адну-дзве міны своечасова не знайшлі, вось яны і «ўсплываюць» у нашы дні.

— Ці даводзілася знаходзіць мірныя артэфакты ваеннага часу?

— Нярэдка падчас сапёрных работ нам трапляюцца прадметы посуду, гадзіннікі, кампасы. Калі рэч бяспечная, то яна ачышчаецца і перадаецца ў музей. Невялікая экспазіцыя створана ў нашым выбуховатэхнічным цэнтры, асобная працуе ў часці 5448 у пакоі баявой славы. Там жа ёсць і музей унутраных войскаў. Некаторыя знаходкі былі адпраўлены нават у музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны.

«Існуе прыкмета — калі зіма была снежная, то смяротна небяспечных знаходак будзе крыху больш. Як вада «выштурхоўвае» камяні на полі, так яна выносіць на паверхню і снарады».

— У якой амуніцыі выбухатэхнік адпраўляецца на баявое заданне?

— Добра сябе зарэкамендаваў выбуховаабарончы касцюм «Атлант-5». Ён можа вытрымаць падрыў выбуховага прыстасавання масай да ста грамаў. Таксама

ў нас ёсць бронекамізэлькі самага высокага класа абароны і проціасколкавыя шлемы. У перспектыве да іх можа далучыцца касцюм «Даспех», які лічыцца на цяперашні момант адным з найлепшых у свеце. Зараз вывучаецца неабходнасць яго набыцця. А сучасны мінашукальнік дазваляе знаходзіць аб'екты, зробленыя з канкрэтнага металу або сплаву. Гэта значыць, што ім можна карыстацца нават

Калі снарад аказаўся сапраўдным, то падзеі адбываюцца па звыклым сцэнарыі — спачатку эвакуіруюцца людзі, пасля ачапляецца мясцовасць, зброю асцярожна грузяць у аўтамабіль і вывозяць на палігон.

ва ўмовах моцнай засмечанасці тэрыторыі і на моцна мінералізаваных грунтах.

— На базе 2-й інжынернай брыгады ў пасёлку Сосны летась быў створаны супрацьмінны цэнтр Узброеных Сіл. Наколькі актыўнае ў вас супрацоўніцтва?

— Супрацьмінны цэнтр каштоўны тым, што ў ім ёсць мноства макетаў, якія дапамагаюць нам у тэрэтычнай падрыхтоўцы. Палігонам мы карыстаемся сваім. Спецыяліст рыхтуецца прыблізна адзін месяц, яму выдаецца пасведчанне ўстаноўленага ўзору. А атрыманыя веды, як і паўсюль, замацоўваюцца на практыцы. У нашым выпадку — на канкрэтных выездах. Напрыклад, шэраг трэніровак праводзіцца ў месцах масавага знаходжання людзей, на стадыёнах. Зразумела, складана правесці заняткі адразу на ўсім чыгуначным вакзале ці тэрыторыі аэрапорта — усё ж гэта аб'екты, якія функцыянуюць пастаянна, 24 гадзіны ў суткі. Але гэта неабходна для агульнай бяспекі. Так, мы некалькі разоў выязджалі па паведамленнях, у якіх гаварылася пра замінраваны борт. Ну а колькі разоў «мініравалі» чыгуначны вакзал, дык

і злічыць цяжка. Практыка патрэбна, каб ведаць на баявым заданні, куды ісці і што рабіць.

Што да лжывых выклікаў, то невялікая іх частка прыходзіцца на забытыя сумкі і пакеты. Але сапёры ўдзячны неабякавым грамадзянам, якія паведамляюць пра кінутыя без нагляду рэчы. Пільнасць і неабякавасць — гэта вельмі добрыя чалавечыя якасці.

Валяр'ян ШКЛЕННИК.